

80 éve szabadult fel Auschwitz

Megemlékezés a holokauszt nemzetközi emléknapján

Az ENSZ közgyűlése 2005. november 1-jei határozatával január 27-ét a holokauszt nemzetközi emléknapjává nyilvánította. Az emléknap a legnagyobb második világháborús megsemmisítő tábor, az auschwitzi koncentrációs tábor Vörös Hadsereg általi felszabadításának évfordulója.

Kevesen voltak, akik Auschwitzban megélték a szabadulást, és most már csak maroknyi túlélő van a világon – szögezte le Marian Turski zsidó-lengyel származású holokauszt-túlélő hétfőn, az auschwitz-birkenauai náci német haláltábor felszabadítása nyolcvanadik évfordulóján rendezett megemlékezésen.

Mindig csak egy kicsiny kisebbséget alkottunk, mi, akik annak idején pozitívan jutottunk át a szelektáláson – jelentette ki a megemlékezést megnyitó beszédében Marian Turski. *Egészen kevesen voltak azok, akik megélték a szabadulást. Mostanra mindössze maroknyian maradtunk* – tette hozzá. Beszédében az antiszemitizmus manapság megfigyelhető növekedésére is figyelmeztetett.

A 98 éves Marian Turski, a Nemzetközi Oswiecimi Tanács tagja, az eseményen felszólaló négy túlélő egyike volt. Tanúságot tett továbbá a 94 éves, lengyel Janina Iwanska, akit tizennégy évesen, az 1944-es varsói felkelés leverése során deportáltak Auschwitzba, a 86 éves Tova Friedman, valamint a 99 éves Leon Weintraub volt auschwitzi fogoly, aki több lágert, valamint a németek által megszállt Lódz városában létesített Litzmannstadt gettót is megjárta. Felszólalt továbbá Piotr Cywinski, az auschwitzi emlékhely igazgatója, valamint Ronald Lauder, a Zsidó Világkongresszus elnöke is, aki leszögezte: az Auschwitzból eredő tanulság nemcsak a zsidókra, hanem az egész világra vonatkozik. Hitler először a zsidókat támadta meg, de a háború befejezéséig több mint hatvanmillió ember hunyt el – emlékeztetett Lauder.

Az auschwitzi megemlékezésen több mint ötven túlélő vett részt, valamint közel hatvan ország magas rangú küldöttsége. Izraelt Joáv

Kis oktatási miniszter képviselte. A vendégek között volt *Sulyok Tamás* köztársasági elnök, *III. Károly* brit király, *Emmanuel Macron* francia elnök, *Justin Trudeau* kanadai kormányfő, *Volodimir Zelenszkij* ukrán elnök és *António Costa*, az Európai Tanács elnöke. Az ukrainai háború miatt Oroszországot „nem tájékoztatták” az eseményről.

A rendezvény előtt *III. Károly* a Krakkóban élő holokauszt-túlélőkkel találkozott. A brit uralkodó hangsúlyozta, hogy az idő múlásával fogyatoznak a túlélők, és az emlékezés felelősségének terhe egyre jobban nyomja a ma élő és a még nem született nemzedékek vállát. *Fel kell idéznünk, milyen mélyre süllyedhet az emberiség, ha a gonoszt engedik elburjánzani* – mondta *III. Károly*. Felelevenítette a túlélők tanúságtételét, a többiek között az angliai magyar holokauszt-túlélő, az októberben elhunyt *Lily Ebert* emlékét, *akik mind arra tanítottak minket, hogy becsüljük meg a szabadságunkat, szálljunk szembe az előítéletekkel, és soha ne maradjunk tétlenek az erőszakkal és gyűlölettel szemben*.

A náci Németország eredetileg a lengyel foglyok számára létesítette 1940-ben az Auschwitz I. koncentrációs táborát a Harmadik Birodalomhoz csatolt lengyel területen. A birkenauai lágert két évvel később építették meg a közelében.

Az auschwitz-birkenauai táborát 1945. január 27-én a Vörös Hadsereg I. Ukrán Frontjának katonái szabadították fel. Az auschwitzi múzeum szerint a nácik mintegy 1,1 millió embert gyilkoltak meg a táborokomplexumban. Főként zsidókat, de lengyeleket, romákat, szovjet hadifoglyokat és más nemzetiségűeket is. A szovjet csapatok mintegy hétezer, végsőkéig legyengült embert, többségükben nőket és gyerekeket találtak a táborban.

Auschwitzba 1944. május 15-től július 8-ig – kevesebb mint két hónap alatt – csaknem 440 ezer magyarországi zsidót deportáltak. Legtöbbjüket – az auschwitzi múzeum adatai szerint 325-330 ezer embert – érkezésük után azonnal gázkamrában gyilkoltak meg, mintegy 25 ezer embert pedig a későbbi szelektálások során küldtek a halálba.

(MTI)

Olvassa a BARÁTSÁG-ot! Fizessen elő most 2025-re!

Éves előfizetési díj: 3000 Ft (1800 Ft + 1200 Ft postaköltség), félévre: 1500 Ft

A folyóirat előfizethető átutalással:

az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége főszámlája,
Barátság folyóirat alszámláján, OTP Bank: 11743057-26413457

e-mail címeink: baratsagujsag@gmail.com, eva.mayer@nemzetisegek.hu
honlapunk: <http://nemzetisegek.hu>

Várjuk könyvtárak, iskolák, kisebbségi önkormányzatok, egyesületek, baráti körök jelentkezését!